

DACIA

On. Biblioteca Culturală
Arad
Jud. Arad.

Ziarul de a) românească al Tinutului Timiș — Apare sub egida Astei Dănălene.

Șefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei, Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

2 Lei

Redacția și administrația:
Timișoara I.
Str. Lovinici No. 2

Telefon:
Redacția și administrația 12-00
Tipografie 14-69

Legalitate

Suedia se înarmează

Stockholm, 29 (Rador). — COMANDANTUL ȘEF AL ARMATELOR SUEDEZE A ADRESAT GUVERNULUI O SCRISOARE PRIN CARE CERE DESCHIDEREA UNOR CREDITE SPECIALE DE APROXIMATIV DOUĂ MILIOANE LIRE STERLINE, PENTRU A CUMPARA CARE DE ASALT, AUTOMOBILE BLINDATE ȘI TUNURI ANTITANK.

Deia sterlină în creștere la Bursa germană

Berlin, 29 (Rador). — Agenția D. N. B. semnaleză, că Joi dimineața lira sterlină a înregistrat la Bursa germană o ușoară urcare.

— să fie sancționate. E cea mai grăitoare pildă de omagiu ce se aduce memoriei și activității lui Armand Călinescu, care va fi continuată de actualul titular cu aprobarea guvernului, tăind

Dispozițiunile ce s'au luat pentru întronarea bunei rânduieli în gospodăria statului asigură condițiuni normale vieții noastre de toate zilele, ușurând în același timp sarcina conducătorilor de a veghea și a munci pentru păstrarea și consolidarea patrimoniului național, care trebuie să fie singura țință a tuturor românilor în vremurile grele de acum.

Pătruns de acest ideal, d. general Gabriel Marinescu, ministrul de interne, a ridicat la rangul de crez îndatoririle pe cari ni le impun împrejurările excepționale pe cari le trăim, dedicându-și activitatea, atât a sa, cât și a departamentului pe care îl conduce, Frontului Renașterii Naționale, care simbolizează munca pentru Țară și Tron.

Să fie într'un ceas bun!

„DACIA”

D. gen. Gabriel Marinescu

astfel pofta de aventură a acelor cari dintr'o criminală inconștiență luptă împotriva liniștii și a ordinii din țară.

Spiritul de legalitate va caracteriza toate actele dintre autoritatea legală și restul cetățenilor, noul ministru de interne ținând în mod special să atragă atențiunea funcționarilor în subordine ca să observe cea mai strictă legalitate și cea mai perfectă urbanitate în raporturile cu cetățenii în slujba cărora se găsește.

PORTUGALIA OSTILĂ REICHULUI

D. Salazar a luat măsuri maritime menite să ajute pe aliați

Londra, 29 (Rador). — ATITUDINEA DE NEUTRALITATE BINEVOITOARE FAȚĂ DE ANGLIA, ADOPTATA OFICIAL DE PORTUGALIA LA ÎNCEPUTUL OSTILITĂȚILOR, TINDE SĂ SE TRANSFORME ÎN OSTILITATE

TE FAȚĂ DE REICH, CA URMARE A ACORDULUI GERMANO-SOVIETIC. GUVERNUL PREZIDAT DE D. SALAZAR A LUAT MĂSURI MARITIME MENITE SĂ AJUTE PE ALIAȚI ÎN DOMENIUL MARITIM.

Comunicate de pe cele două fronturi

Comunicatul francez

Aviația franceză și cea engleză au doborât numeroase avioane de vânătoare germane

Paris, 29 (Rador). — Iată comunicatul oficial francez din dimineața zilei de 28 Septembrie:

Noaptea a fost calmă, în ansamblu. Un atac inamic la Vest de Saarbrücken a dat greș.

Pe mare navigația comercială și-a reluat ritmul obișnuit, grație organizării convoaielor și patrulilor aeronavale.

În după amiază zilei de 27 Septembrie aviația noastră și cea britanică operând în legătură au doborât mai multe avioane inamice de vânătoare. Activitate din partea aviației noastre de recunoaștere, în cursul nopții.

ATACURILE GERMANE AU FOST RESPINSE DE TIRUL ARTILERIEI FRANCEZE

Paris, 29 (Rador). — Agenția Havas comunică: Singurul eveniment care a întrerupt calmul ce domnește pe frontul francez, a fost micul atac pe care l-au dat germanii la Vest de Saarbrücken.

Domnește impresia că, comandamentul german vrea cu astfel de atacuri să facă sondajii, rând pe rând în toate secțiunile, pentru a deduce care sunt intențiile francezilor.

Toate atacurile de până acum și cele de ieri, a fost imediat oprit de tirul artileriei și al armelor automate.

Comunicatul german

Varșovia va fi ocupată azi 29 Septembrie

Pe frontul de Vest lupte fără importanță

Berlin, 29. (Rador). — Agenția D. N. B. publică următorul comunicat oficial al comandamentului suprem al armatei germane: Pe frontul de Est trupele germane au trecut linia de demarcație. Eri, în cursul luptelor date la aripa dreaptă spre Est de San, 500 ofițeri și 6000 soldați au fost făcuți prizonieri. În afară de divizia 41 polonă, care a căzut în mâinile noastre, un general șef al unui corp de grăniceri și comandantul diviziilor 7-a și a 39-a, au fost făcuți prizonieri. Orașul Varșovia, care s'a predat ieri fără condiții, va fi ocupat probabil la 29 Septembrie, după ce se vor face pregătirile necesare. Azi dimineață, comandantul

Modlinului a oferit și el capitularea fortăreței.

Pe frontul de Vest n'au fost lupte importante. Cu prilejul luptei aeriene ce s'a dat deasupra localității Saarbrücken, un avion inamic a fost doborât. O escadrilă de avioane a atacat cu efect un crucișător britanic, în apropiere de insula Wight. O bombă de 250 kgr. a căzut pe partea dinainte a crucișătorului. Din forțele navale britanice, care au fost atacate ieri, un vas purtător de avioane a fost lovit de o bombă de 500 kgr., iar alte două bombe de câte 250 kgr. au căzut dinainte și de partea dela mijloc a unui cuirasat.

Curierul Serviciului Social

Numărul 14 din 17 Septembrie a. c. din Revista „Curierul Serviciului Social”, se ocupă îndeosebi de activitatea pe teren a echipelor formate din absolvenții și absolvenții cari au satisfăcut cerințele legii, în decursul celor 40 de zile de muncă. Cu prilejul întreruperii activității, din pricina evenimentelor, dl. profesor Dimitrie Gusti, președintele Serviciului Social, a ținut să aibă un schimb de vederi cu comandantele și comandanții Serviciului Social, și le-a spus următoarele:

„Grație dvs. comandante și comandanți mare știu că v-ați făcut datoria mai presus de orice, punând totul la încercare, oboseala și o supraveghere de zi și noapte, o concentrare și fizică, nu numai spirituală, care a făcut să fie o garanție a succesului, grație d-voastră înregistrăm un succes.

Am reușit să așezăm spiritul de echipă în absolvenții care veneau foarte individualiști, fierare cu rostul, cu pretențiile lui. Am reușit să-i strângem într-o solidaritate, care este solidaritate și de suflet, și de minte, și de acțiune.

De aceea, Comandante și Comandanți, am o mare satisfacție să vă aduc, așa cum am făcut-o stăruind când am avut fericiții să strângem unită sau altă dintr-o dvs. mână, să vă aduc și aici colectiv toată mulțumirea mea personală.”

Tot cu acel prilej, dl. prof. univ. C. Rădulescu-Motru, președintele Academiei Române și membru în Comitetul Permanent al Serviciului Social, s'a acroșat cu apelul acesta, de a nu părăsi satele:

„Dorința mea, în numele sătenilor, este să convingeți pe echipieri ca după ce își vor face stagiul să nu părăsesc satele, ci să rămână în mijlocul sătenilor și să continue activitatea făcută dvs. în câteva luni cu ei. Căminole care se vor face în fiecare sat să fie conduse de acești echipieri. Așa este dorința pe care vi-o exprim. Făcându-vă totdeauna asigurarea că sătenii vă vor fi recunoscători pentru tot ce veți face pentru ei. Că veți face în sat în cele trei luni de zile este mai mult sau mai puțin trecător. Să-i faci însă pe acești echipieri să rămână acolo, aceasta este principalul.

Să dea Dumnezeu ca această dorință a mea să fie realizată.”

În restul numărului întâlnim prețioasele contribuțiuni ale d-lor: Al Lascarov-Moldovanu, I. Agărbloeanu, Maria Nițulescu, N. Crevedia, Vasile Sturta, Traian Horjea, Vintilă Horie, Constanta Grigoras, Ilie Isvoranu, L. M. Apostu, I. Handrea, I. Sanda, Mihail Cosnulescu, etc.

Biberarea diplomelor de împlinirea Serviciului Social

Fundația Culturală Regală „Principele Carol” — Serviciul Social, aduce la cunoștință următoarele:

Absolvenții și absolventele cari au lucrat în școlile și echipele Serviciului Social dela 1 August până la 5 Septembrie a. c. spre a-și primi diploma de împlinirea Serviciului Social vor înainta Fundației Culturale Regale „Principele Carol” — Serviciul Social — în București, str. Cobălcescu Nr. 41, o petiție în care vor arăta școala pregătitoare urmată și echipa la care au fost repartizați.

Cercurile chineze afirmă: Statele Unite nu-și vor schimba politica față de Japonia

Londra, 29 (Radior). — Evoluția relațiilor dintre Statele Unite și Japonia este urmărită cu cel mai mare interes de cercurile chineze. Cercurile chineze, anunță Havas, nu cred că Statele Unite își vor schimba politica lor față de Japonia, atât timp cât această țară va urmări dominația completă a Chinei, cu excluderea drepturilor și intereselor terțelor puteri.

Politica urbanistică

TIMIȘOARA

Calitatea cantitatea și activitatea materialului uman din mijlocul unei colectivități rămânând factorul determinant nu numai în ce privește progresul acelei societăți, ci mai ales a siguranței sale, studiile privitoare la populație și la activitatea ei în raport cu nevoile colectivității ocupă loc de frunte în preocupările oamenilor de stat.

Eforturile făcute în diferite țări, — în special în Germania și Italia, — pentru a îndruma populația spre anumite ocupații, au demonstrat, că prin mijloace de guvernământ se poate modifica structura economică a unor ținuturi întregi. Nu mai puțin s'a dovedit, că prin înlesniri financiare, — cari merg dela degrevări fiscale și până în premii pe seama familiilor numeroase (Italia) — o populație de altfel sănătoasă poate nu numai opri scăderea tot mai accentuată a numărului nașterilor, ci și să ridice acest număr peste cota considerată altădată normală. Trecutul recent al orașului Timișoara, acum 70 de ani oraș german, cu o minoritate română și maghiară, dar găsit de noi în anul 1919 aproape maghiarizat, ne verifică apoi, cum tat prin mijloace de guvernământ se poate modifica și structura etnică a unei localități sau a unui ținut.

CAUZE ȘI EFECTE — INDARAT LA SATE

Înainte de a arăta cu date și cifre, care e situația actuală a municipiului Timișoara din punctul de vedere al cauzelor cari au determinat intervenția factorului de guvernământ în alte țări, e interesant de văzut, cari au fost cauzele intervenției acolo și, dacă ele există și în acest centru comercial și industrial, ce efect au ele asupra intereselor noastre naționale.

În Germania toate eforturile factorilor conducători sunt concentrate pentru îndrumarea surplusului populației orașelor mici și mijlocii, spre mediul rural. Pentru a crea în acest mediu o clasă agricolă capabilă de maximumul de producție, s'a creat lotul tip, indivizibil de proprietate agricolă, pe care-l moștenește primul născut. Iar pentru a îndruma spre acest mediu și surplusul muncitorimei industriale calificate, tânărilor însurătorii se se așază la țară, primesc un împrumut de înzestrare, fără dobânzi, din care apoi pot să-și deschidă acolo micul atelier.

O URBANIZARE DAUNATOARE

În nici o țară din Europa raporturile, altădată normale dintre cei doi factori principali ai vieții economice dintre producătorii articolelor alimentare și ai fabricatorilor, nu au fost răsturnate mai mult, ca în Germania, avizându-o din cauza unei urbanizări dăunătoare să importe nu numai peste 60% dintre ar-

ticolele alimentare, ci și peste 50% din materiile prime reclamate de o industrie mereu în creștere.

Cifrele ce urmează arată ritmul urbanizării în Germania:

În 1871 la sate trăiau 26 milioane locuitori la orașe numai 14 milioane.

În 1900 la sate 26 milioane în orașe 30 milioane.

În 1930 la sate 28 milioane la orașe 38 milioane.

După anexarea Austriei și a sudetilor, la sate 34 milioane la orașe 49 milioane.

CU CE SE OCUPĂ TIMIȘOARA

Înainte de a trage concluziile ce se impun, să vedem cum e repartizată populația Timișoarei după ocupații.

În Timișoara avem (1 Ianuarie 1939) 11.213 persoane cari trăesc din venitul lor propriu și nu au altă ocupație, cum sunt proprietarii de case, de moșii, pensionarii, rentierii, etc.

Agricultorii mici, muncitori agricoli sau servitori agricoli avem 554 înși.

Industriași mari, directori sau proprietari, ori administratori de fabrici avem 312 înși, iar muncitori și muncitoare de fabrici, calificați și necalificați avem 8124.

Meseriași patroni 2265, iar ucenici 1502, calle 3112.

Alți lucrători manuali la drumuri, căi ferate ori tramvaie (nu ateliere), căruțași, birjari, hamali, salahori, în genere muncitori cu palmele 3129.

Patroni de magazine comerciale, agenții de voiaj, închirieri, vânzări, vapoare, cârciume, hoteluri și alte întreprinderi comerciale 2318, iar călărele, ucenicii, volajorii, chelnerii și funcționarii angajați aci 6415.

Funcționarii publici, — afară de medici, profesori, avocați, preoți, învățători, — plătiți de stat sau comună 2494.

Profesiuni libere și intelectuale ca: avocați, medici, ingineri, profesori, preoți, învățători, fie că sunt plătiți de stat sau comună, fie, că nu, apoi farmaciștii, ziaristii, etc. 1712.

Servitori și servitoare pentru servicii personale, portari, bone, etc. 4436.

Cerșitorii, vagabonzi și alții similari cu aceștia 201.

Alte ocupații, cari nu intră în nici una din categoriile enumerate, procesul necunoscut, elevi și copii, femeile cu ocupațiuni casnice, în genere cei ce trăesc întreținuți de cel din categoriile arătate 55.038.

Înainte de a trece la concluziile ce se impun prin comparația cifrelor arătate cu acelea ale altor orașe subliniem faptul, că din populația orașului ciferată la 106.592 numai 51.524 sunt activi, iar restul întreținuți.

Traian Bărescu

Alma Cornea Ionescu: „34 studii tehnice de C. Czerny” și „26 exerciții preparatoare”

Una dintre cele mai apreciate pedagoage din țară, d-na Alma Cornea Ionescu, profesoară la Conservatorul din Timișoara, apare cu o nouă lucrare pedagogică; o colecție de etude Czerny, prelucrate după noul principiu tehnic, atât sub raport armonic cât și sub raport tehnic. Modificând în unele părți chiar linia melodică și pasagiile tehnice, pentru a corespunde normelor de compoziție muzicală, le adaptează și o digitație personală, care să poată pregăti elevul pentru noile exigențe tehnice ale artei pianului. Lucrarea este redactată cu îngrădirea și priceperea ce caracterizează pe profesorul conștiincios, și ea merită o atenție deosebită din partea profesorilor de muzică. O recomandăm deci cu toată căldura.

Colecția a apărut în editura Fraților Mo-

ravetz din Timișoara, care nu a cruțat nici un sacrificiu material, ca colecția să fie tipărită în condițiuni tehnice putem spune chiar lux use pentru o lucrare pedagogică. Gravura, hârtia, tiparul sunt foarte bune, iar prețul cât se poate de moderat, încât ea va concura fără îndoială cu succes editurile străine de care au fost știți să se folosească până acum tinerii noștri pianști.

Această editură timișoreană a tipărit în condițiuni analog de frumoase zeci de opere muzicale românești de ase compozitorilor noștri de frunte: Sabin V. Drăgoi, Stroescu, Căteanu, Costin ș. a., apoi aranjamente pentru coruri sau fanfara de maestrul Sabin V. Drăgoi, V. Șumski ș. a. Este o activitate demnă de rețevă.

Radio

Vineri, 29 Septembrie

RADIO ROMANIA RADIO BUCUREȘTI ȘI RADIO EXPERIMENTAL. Ora 12
Ora. Cota Dunării și a barei Sulina; 12.00 Muzică variată (discuri). **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 13 Ora:** Sport; 13.05 Continuarea concertului de muzică variată (discuri); 13.30 Orchestra Frații Stănescu: voce: Ion Luican; Romane și Arii românești; Fetele Vienei, vals de Ziehrer; Au înflorat tardafiri-tango de Vasilescu (voce: Ion Luican); De la munte la Plocești-cântec romaneț de Ion Luican; Vals buette de Erigo; N'am să mai plâng tango de Manzatti (voce: Ion Luican); Spectacole; Știri artistice; 14.10 Radio-jurnal; 14.30 Continuarea concertului Orchestrei Frații Stănescu: Potpuri de valsuri de Robrecht; Să nu pleci fără tango de Mircea Alexe; Bolero de Nicu Stănescu; Ești prima mea iubire și Hora dela Văleni; Idoliatrize de Corfescu; versuri de Popescu-Muscel (voce: Ion Luican); Vânt de seară-romaneț de Nello Manzatti (voce: Ion Luican); Arii românești; 15.10 Actualități. **RADIO ROMANIA. 15 Ora;** Meșu. vremii; 19.02 Concert de după amiază, Orchestra Radio, dirij. de Th. R. Serenadă de Kepper. **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 20 Ionel Teodorescu:** 20.15 Continuarea concertului Orchestra Radio: Suita „Cockney” de Kotelbey; Două arabescuri de Debussy; Rusticaneila de Cop topassi; 20.45 Discuri și Diseuse (discuri); 21.15 Seara de opera: „Traviata”, operă în 3 acte de Verdi (discuri).

Corul și Orch. Operei Scala, dirij. de Ș. Bajno. În pauza I (21.45—22.10): Radio-jurnal (I); Sport. În pauza II-a (23.00—23.15): Radio-jurnal (II); 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză, germană și italiană.

Sâmbătă, 30 Septembrie

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI RADIO EXPERIMENTAL. Ora 12 Ora
Cota Dunării și a barei Sulina; 12.00 Muzică variată (discuri). **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 13 Ora:** Sport; 13.05 Concert de prânz, Orchestra Radio dirij. de Const. Bobescu: Uvertură la opera „Promoasa Galatea” de Suppe; Floaie de arvals de Waldteufel; Baletul din opera „Faust” de Gounod; Baletul din opera „Rodade” de Massenet; Două valsuri de Chopin; 14 Spectacole; Știri artistice; 14.10 Radio-jurnal; 14.30 Continuarea concertului Orchestrei Radio: Balet din opera „Cidul” de Massenet; Uvertură la „Voevodul țigărilor” de Strauss; Suita I-a Arlezișii de Bizet; 15.10 Actualități. **RADIO ROMANIA. 18 Ora străjerilor (Ora literară și artistică):** I. Preot Gh. Paschia, Duhovnic Străjii Țării: De vorbă cu străjerii; II. „Popa Tânda” tictuire radiofonică de la Dâmian, după nvela de I. Slavici; 19 Cor Mersul vremii; 19.02 Țara: Sibul de Alexandru Hodoș; 19.17 Concert coral (discuri): Sanctus, Benedictus și Osana, de Missa „Îngropată de este” de Palestrina (Corul catedralei din Dijon); Coral și fugă din motetul pentru două coruri de Bus (Thomanerchor-Leipzig); Fugă din motetul „Să cântăm pre Domnul” de Bach (Thomanerchor-Leipzig); Motet de Morley și Ave verum corpus de Mozart (Westminster Abbey Chor); Două coruri din „Requiem” de Brahms; Crezul de Gretchaninoff și Regăciune de Archangelsky (Corul Bisericilor ruse din Paris); Litanie de Gretchaninoff (Corul Bis. ruse din Paris). **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 20 Clasicismul în cultura românească, de Prof. N. I. Herescu:** 20.15 Muzică de pian de J. S. Bach (discuri): Allegro din „Concertul Italian” (pian: Wilhelm Kempff); Suita engleză de sol minor pentru pian (solist: Alex. Borowsky); 20.30 Quintet de mandolină: A. Gheorghiu, E. Petrescu, R. Jorowschi, I. Cazacu și G. Cabiaglia; Meditație de A. Ovenberg; Dansatoarea Lotchea de M. Rhode; Printre chiparoși de Giacomo Sartori; Poloneză aranj. de Arthur Schnitzi; Fiori di Prato-vals de G. Sartori; Pepi vals spaniol de V. Billi; Privighetonaș po'ca aranjată de I. Fazlă; 21 Poșta Radio; 21.15 Dansuri de azi (discuri); 22 Radio-jurnal (I); Sport; 22.25 Muzică de dans pentru diferite instrumente (discuri); Radio-jurnal (II); 23.15 Concert de noapte al Orchestrei Victor Predeacu, transmis de restaurantul „Continental”; 23.45 Jurnal pentru străinătate în limba franceză, engleză.

Scurte telegrame externe

Istanbul, 29. (Rador.) — Noui cutremure de pământ au fost înregistrate în regiunea Izmir. Numai în cursul zilei de Marți au fost simțite 18 cutremure. Situația populației, lipsită de adăpost, este înrăutățită de furtuna foarte puternică ce băntuie în ținut. Se pare că sunt noi victime.

LILLE, 29. (Rador.) — Primul grup de tineri poloni din Lille a plecat azi spre țara de instruire a legiunii polone de Vest. Alți trei grupuri din Valenciennes și Douai, vor pleca în curând. Tinerii poloni au plecat în acțiunile unei mulțimi foarte mișcate.

Mosova, 29. (Rador.) — D. N. B. află din sursă bine informată, că guvernul din Mosova va numi pe Laurentjev, director al secției răsăritene din comisariatul afacerilor străine, în postul de ministru al Sovietelor la Sofia. Legația sovietică din Sofia era vacantă de mai multă vreme.

Kaunas, 29. (Rador.) — D. N. B. Fostul președinte al Lituaniei, Waldemaras, care s'a învârtit la sfârșitul lui August din Franța și care a trebuit să se întoarcă în vechiul său loc de exil de la Jarasai, a sosit azi la Kaunas. El locuiește la hotelul Metro-pole. În publicul lituan, acest fapt este urmărit cu mare atenție.

RIGA, 29. (Rador.) — Numeroși lupi s-au făcut apariția în regiunile de frontieră ale Lituaniei și Poloniei. Lupii, care fac pagube considerabile, au fost gonțiți din Polonia de război.

Belgrad, 29. (Rador.) — D. Victor Cădere, ambasadorul României a făcut azi o vizită d-lui Macelk, vicepreședinte al consiliului.

Kaunas, 29. (Rador.) — D. N. B.: Un avion militar polon a aterizat Miercuri la Kaunas. Cei patru membri ai echipajului au fost internați. Aparatul a fost confiscat. Numărul militarilor poloni internați în Lituania trece de 10 mii.

Tokio, 29. (Rador.) — Ștefan anuntă: Trupele japoneze au trecut fuviul Rin Kiang, în regiunea Nordică, învingând trupele chineze care încercau să se opună. Japonezii continuă înaintarea spre Ciangsa.

LONDRA, 29. (Rador.) — Suveranii Angliei au vizitat Miercuri trupele britanice, fiind pretutindeni aclamați.

New-York, 29. (Rador.) — D. N. B.: d. Norman Davis, președintele Crucii Roșii americane a declarat că o delegație a acestei societăți va pleca în Europa, pentru a studia problema moderării războiului. În primul rând, delegația se va opri la Geneva, apoi în capitalele beligeranților.

Gothenburg, 29. (Rador.) — UN DIS-TRUGĂTOR GERMAN A OPRIT LA ȘAPTE MILE DE GOTHENBURG VAPO-UL SUEDEZ „KRONPRINZESSIN MARGARETHA”. ȘAPTE MARINARI EN-GLEZII SALVAȚI DE ACEST VAPOR, ÎN URMA SCUFUNDĂRII VAPORULUI LOR, AU FOST LUAȚI PRIZONIERI DE GERMANI. CAPITANUL VASULUI SUEDEZ NU S'A PUTUT ÎMPOTRIVI ACESTEI MĂSURI, DEOARECE SE AFLA ÎN AFARĂ APELOR SUEDEZE TERITO-RIALE.

Paris, 29. (Rador.) — Comunicatul oficial francez din seara de 27 Septembrie: Zi-mărcată prin activitatea detașamentelor noastre de recunoaștere.

PARIS, 29. (Rador.) — Reuter: Germanii au evacuat complet Saarbrücken. Francezii au menținut serios localitatea Zweibrücken, care este necentenit sub focul artileriei.

Berlin, 29. (Rador.) — D. N. B.: Gene-ralul Teruachi și ofițerii superiori ai statu-rii său major, împreună cu generalul Ichima, ambasadorul Japoniei la Berlin, au vizitat azi frontul de Vest.

Garda Națională

Formațiunea auxiliară a F. R. N., Garda Națională capătă în aceste ceasuri de grele încercări pentru țară, o importanță deosebită, prin rolul ei de a propaga, până în cele mai mărunte sate, ideile de bază ale renașterii românești. Ce este Garda Națională?

Garda Națională este înființată prin însuși regulamentul F. R. N. Ea se compune din formațiuni care funcționează pe tot întinsul țării, având efective variabile. Aceste formațiuni sunt militarizate și puse exclusiv la dispoziția Frontului Renașterii Naționale, având un caracter de organizațiuni teritoriale, asemănător într-o oarecare măsură cu fosta dorobânțime cu schimbul.

Garda Națională este instrumentul de ordine și de disciplină al F. R. N., forța care sprijină Frontul, în toate acțiunile sale.

Ea propagă în toate straturile sociale doctrina politică a F. R. N., și devine astfel un organism activ pentru combaterea curentelor care încearcă să sape la baza statului.

Garda Națională propovăduiește înălțarea Patriei prin întărirea ideii naționale și a solidarității tuturor cetățenilor, întărirea familiei ca celulă socială și crearea unei vieți spirituale prin dezvoltarea credinței creștine și a culturii autohtone.

Nu mai puțin important este rolul Gărzii Naționale în propășirea materială a populației ei, prin obligativitatea și existența muncii.

Iar mai presus de toate, Garda Națională întărește spiritul de jertfă pentru Tron și Țară.

Acum, când asasinarea lui Armand Călinescu, sufletul mișcării de renaștere națională este un nou îndemn pentru strângerea rândurilor, acțiunea tot mai rodnică a Gărzii Naționale, corespunde voinței unanime a poporului românesc de a-și uni toate forțele pentru apărarea țării.

Anglia lansează un împrumut de război

Planurile engleze se bazează pe ideea unui război de trei ani

Londra, 29. (Rador.) — Răspunzând unei întrebări făcute în Camera Comunelor, dacă Anglia va înștiința lumea, că este gata să discute crearea unor state unite ale Europei, d. Bartier a spus:

După indicațiile date de primul ministru, guvernul dorește să se formeze un sistem internațional care să aibă stabilitate, în scopul de a se evita războiul și a se putea soluționa diferențele de ordin internațional prin mijloace pașnice. Nu cred totuși, că este de dorit ca Anglia să-și ia vreun angajament în momentele actuale, pentru o anumită procedură.

Sir John Simon, ministru de finanțe prezintă apoi Camerei primul buget de război. Ministerul arată că se prevede lansarea unui împrumut pentru apărarea națională, deoarece este vădit imposibil ca toate cheltuielile de război să poată fi acoperite prin impozite. Totuși,

n'a venit încă timpul să se lanseze un împrumut național.

Sir John Simon adaugă că nu poate garanta că va fi suficient creditul votat de 500 milioane lire sterline, pentru toate cerințele până la 31 Martie 1940. Va mai fi nevoie de alte sacrificii grele, deoarece planurile noastre se bazează pe ideea unui război de trei ani.

Între altele va fi introdus un impozit de 60 la sută asupra câștigurilor de război. El nu crede însă că impozitul de capital este practic să se aplice în timpul războiului.

În încheiere, sir John Simon îndeamnă pe cetățeni să subscrie la eventuala emisiune a unui împrumut național, în-lăturând astfel dezastrele unei inflații. Publicul să se abțină dela orice cheltuieli nechibzuite.

Maiorul Attlee, fruntașul laburist la cuvântul contra lansării unui împrumut.

50 vapoare de comerț germane urmează să fie sechestrate în țările americane pentru comenzile germane neachitate La Panama a fost propusă crearea unei mări continentale

Panama, 29. (Rador.) — Conferința pan-americană a continuat Miercuri lucrările în comisuni. Au prezentat propuneri delegațiile republicilor Argentina, Uruguay, Brazilia și Chile.

Prin aceste propuneri se tinde la protestarea contra listelor screlative la produsele considerate drept contrabandă de război de către Franța, Anglia și Germania, pentru a se apăra dreptul puterilor neutre de a face comerț.

Unii propun crearea unei mări continentale, menită să asigure securitatea vaselor americane, interzicându-se intrarea submarinelor în porturile neutre. Intrucât acum se află în apele americane peste 50 de vapoare de comerț germane, parte din delegații propun cumpărarea lor, altă parte sechestrarea pur și simplu, spre a servi drept despăgubire pentru comenzile germane neachitate.

Mai estin ca oriunde

cu mâncări bune și băuturi veritabile veți putea trăi mulți ani...
bun, curat și estin se servește la Restaurantul

„BOLTA RECE” Prop Bădeanțu Petre
Timșoara Cetate Str. Vasile Alecsandri 3 Vis a vis de Banca Românească
Sprindinți Comerțul Românesc

TELEGRAME INTERNE

TEMPERATURA ÎN SCADERE
București, 29. (SIR.) — În munții Buzăului a căzut prima zăpadă. Temperatura a înregistrat o scădere bruscă.

La București, temperatura a scăzut. A fost de un grad sub zero noaptea trecută, iar la Predeal de minus 4 grade.

**NOUL MINISTRU AL ROMÂNIEI
A PLECAT LA MOSCOVA**

București, 29. (SIR.) — Aseară a plecat la Moscova, noul ministru al României în U. R. S. S., d. George Davi-descu.

**UN COMUNICAT AL MINISTERULUI
AERULUI ȘI MARINEI**

București, 29. (SIR.) — Pentru a în-lătura specularea populației civile cu trusele pentru gazeți, Ministerul Aeru-lui și Marinei a dat un comunicat atră-gând atenția tuturor cetățenilor: „Că nu a dat nici o exclusivitate de procura-re a unor asemenea truse, nici unei fir-me sau particular. Fiecare firmă sau ce-tățean poate să-și procure medicamen-tele de care are nevoie în primul ajutor la caz de răni, gazeți, arsuri, etc. și încă pe un preț minim. Se indică apoi medicamentele necesare.

**ASASINATUL DIN COMUNA
FANTANA**

T-Severin, 29. (SIR.) — Săteanul Elefterie Roșianu fiind surprins de Ion Drăghici, din comuna Fântâna, județul Mehedinți, pe când fura porumb de pe câmp și cum Drăghici i-a cerut soco-teală, Roșianu a dat lui Drăghici câteva lovituri de secure, lăsându-l mort.

**ARESTAREA UNUI HOȚ
DE BIJUTERII**

București, 29. (SIR.) — Poliția capi-talei a arestat pe cunoscutul hoț de bi-juterii Tudose Vasile zis Dumitrescu. La el s'a găsit o mare cantitate de biju-teri și se crede că a operat în diferite orașe din țară.

INGINER UCIS ÎNTR'UN ACCIDENT

Plocești, 29. (SIR.) — Pe șoseaua Plocești-Câmpina s'a întâmplat aseară un accident grav de automobil. Inge-nerul geologic Constantin Rădulescu, din Mediaș, strada I. G. Duca 20, se înapoia dela Câmpina spre Plocești sărind la un moment dat din camionetă, i-a fractu-rat baza craniului, cauzându-i moartea.

**O FEMEIE CUPRINSA DE UN
ACCES DE DEMENTĂ ȘI-A ASASI-
NAT COPILUL**

Cernăuți, 29. (SIR.) — În comuna Si-ret, lângă Cernăuți, femeia Maria Pod-nariuc, cuprinsă de un acces de demență și-a ucis copilul de trei ani, tăindu-i be-regheta, apoi pentru a-și masca îngro-zitoarea faptă a înscenat un atac bandi-tesc asupra domiciliului ei. Fiind intero-gată și-a recunoscut fapta.

Regele Leopold

a decorat pe aviatorii cari au
capturat un avion de
bombardament englez

Bruxelles, 29. (Rador.) — Regele Leopold a făcut azi o vizită la spitalul militar, felicitând pe sergentul aviator recent rănit în lupta aeriană, pe care a dat-o împotriva unui avion englez, care a zburat pe deasupra teritoriului bel-gian. Suveranul l-a decorat cu crucea de cavaler al ordinului Leopold.

Acelaș ordin a primit și plutonierul Jenotte, rănit în timp ce urmărea un avion englez.

În sfârșit, regele a vizitat puternicul avion britanic de bombardament, captu-rat cu acest prilej de aviația belgiană.

CRONICA ARADULUI

Nomenclatura greșită a unei pieți din Arad

Arad, 29. — Se știe că acum nu de mult conducătorii primăriei locale au decis să se procedeze la o revizuire a tuturor numirilor de străzi și piețe.

Această măsură — bine venită de altfel — a avut darul să înlăture multe greșeli și să pună capăt unor anomalii ce nu mai puteau dăinui. Pe de altă parte și asta tot din inițiativa actualei conduceri a municipiului Arad — s'a căutat ca numele unor personaje, cu falnic trecut în istoria neamului să nu cinstescă orice stradă lăturănică și fără vreo importanță mai accentuată. Populația locală a primit cu multă simpatie acțiunea primăriei, aducând chiar elogi inițiatorilor pentru schimbările efectuate. Nu vom înșira aici ceace s'a făcut în bine. Ne vom mărgini doar să arătăm că pe alocurea au mai rămas câteva nomenclaturi, care nu-și găsesc explicația firească și — credem nici pe cea românească — ele căutând să reamintească vremuri de carii soarta Românilor nu era

băgată în seamă. Vom da aci numai un singur exemplu.

În noul cartier al Aradului — numit Subcetate — locuit numai de elemente românești și în plină dezvoltare piața principală — viitorul centru al acestei suburbii — poartă numirea de „Piața Monumentului”.

La prima vedere s'ar părea că nu s'ar putea excepționa această numire, ceea ce așa și este. Dar examinând proveniența numirii vom afla că ea a fost luată după locul unde au fost executați în revoluția din 48 generalii maghiari în memoria cărora a fost ridicat aci un monument, chiar pe locul execuției.

Iată pentru ce credem — și nu insistăm asupra inutilității numirii — că s'ar fost comisă o eroare, când s'a dat această numire pieții din chestiune, care — dacă primăria locală va accepta — trebuie înlăturată, fiindcă formează un desiderat ferm al locuitorilor din această parte a orașului nostru.

Comemorarea fostului prim președinte Armand Călinescu la tribunalul din Arad

Arad, 29. — Astăzi s'a ținut în localitate în sala de ședințe a secției I-a o solemnă comemorare a fostului prim-ministru al țării, Armand Călinescu. Primul a luat cuvântul d. Nae Ludoșanu, primpreședinte de tribunal, făcând elogiul personalității celui atât de mișlește asasinat, apoi a vorbit în numele parchetului d. Petrică Ionescu, procuror, după care d. avocat, Vasile Avramescu, a rostit o cuvântare în numele baroului avocaților arădani.

Pioasa comemorare a ținut două ore la care au asistat toți magistrații și judecătorii dela tribunal și judecătoria mixtă, funcționarii acestor două insti-

tuțiuni, precum și membrii baroului local.

Aradul a dat încă o dovadă de neclintita sa ținută românească și de devotamentul său curat și cinstit față de țară, Tron și neam și față de guvernatorul țării, care în momente atât de îngrijorătoare stau la locurile lor de comandă și își îndeplinesc cu sfințenie datoria față de interesele patriei.

Societatea locală, fără deosebire de credință și neam s'a manifestat în aceste împrejurări solidară cu conducătorii ei firești, vestejind cu indignare incalificabila fantă a asasinilor — trădători de partid și neam.

Înaintări, transferări și numiri de magistrați în Ținutul Timiș

Timișoara, 29. — Ministrul de Justiție, d. Victor Iamandi, a întocmit și supus înalței Semnături a Majestății Sale Regelui, decretul de înaintări, transferări și numiri în magistratură.

În Ținutul Timiș, s'a făcut următoarea mișcare în magistratură:

D. Titu Ioan Popescu, procuror la trib. Timiș-Torontal, se numește jude la același trib. în locul d-lui Adrian C. Toma.

D. Adrian C. Toma, jude la trib. Timiș-Torontal, se permută după cerere la trib. Brașov, în locul d-lui Aristide D. Nicolescu, permutat.

D. Dumitru Melenciuc, jude la judecătoria rur. Cazaci, jud. Cetatea Albă, se permută după cerere la judecătoria mixtă Pietroșani, jud. Hunedoara, în locul d-lui Em. Groapă numit în alt post.

D. Ștefan C. Filip, jude la trib. Timiș-Torontal, se permută după cerere la trib. Covurlui în locul vacant dela sec. III.

D. Constantin Gr. Georocanu, jude la trib. Caraș, se numește jude pentru cărțile funciare la judec. rur. Boințineanu jud. Ilfov, în locul d-lui Teodor S. Angelescu, permutat.

D. Constantin I. Periețeanu, proc. la trib. Hunedoara, se permută după cerere la trib. Constanța în locul d-lui Adrian Constantin Stoienescu numit în alt post.

D. Marin Sârbu, doctor în drept, se numește ajutor de jude la judec. rur. Timișoara în locul d-lui Teodor Th. De-

culescu, permutat.

D. Alfred G. Găbunea, licențiat în drept, se numește substitut de proc. la trib. Caraș, în locul d-lui Gheorghe I. Goina, înaintat.

D. Victor Cordos, licențiat în drept, se numește ajutor de jude la judec. rur. Sănnicolaul Mare, jud. Timiș-Torontal, în locul d-lui Eugeniu Alexei Pantea înaintat.

D. Cornel Cismaș, licențiat în drept, se numește ajutor de jude la judec. rur. Ceacova, jud. Timiș-Torontal în locul d-lui Grigore N. Stroescu permutat.

Numirile, înaintările și transferările, se fac pe ziua de 1 Octombrie 1939.

O bandă de minori

care își avea cuibul sub un pod, arestată de poliție

TIMIȘOARA, 29. — Un grup de 8 minori, cari își găseră refugiu în găurile podului „Mitropolitul Șaguna”, din dosul cinematografului „Capital”, a fost arestat de organele biroului judiciar al poliției.

În sarcina lor s'au descoperit două furturi, dintre care unul prin spargere.

Prima lovitură au dat-o la liceul de construcții, din locul Auto-Club, de unde au furat câteva sticle de campoturi și vreo 300 lei.

A doua furt l-au comis în drama comerțantului Gedă Aurelia, din Bulevardul C.

Măine, Sâmbătă 30 Septembrie:

Mari exerciții de apărare pasivă la Timișoara și în județ

Timișoara, 29. — După cum s'a spus în cunștința populației și printr'o ordonanță specială, mâine, Sâmbătă 30 Septembrie, are loc, în Timișoara și în întreg județul Timiș-Torontal, un exercițiu de alarmă și de adăpostirea populației. Exercițiul va avea loc între orele 10.30—11.30 și, în legătură cu el, prefectura județului și primăria municipiului, fac cunoscut următoarele:

1. Municipiul Timișoara: semnalul se va da prin sirenele fabricilor: sunet lungi, prelungue dela 20—40 secunde, timp de 3 minute.

În stabilimentele industriale fără sirene, cazarmă, spitale, etc., semnalele se vor da prin sonerii, goarne, fluere, după planul lor de apărare pasivă.

2. În comuna urbană Lipova și în comunele rurale din județ: semnalele sunt prevăzute în planul lor de apărare pasivă, cari se vor publica de către autoritățile locale cu 3 zile înainte de data exercițiului.

La darea alarmei:

1. Personalul tuturor stabilimentelor publice sau particulare va executa consemnele stabilite de șeful bir. ap. al stabilimentului sau oficiului conform planului de apărare pasivă respectiv.

2. Populația va executa următoarele:

Va păstra liniște și rânduială dep. nă.

Cei ce se vor găsi în locuință, localuri de orice fel (hoteluri, restaurante, cafele, teatre, cinematografe, etc.) nu vor sta în dreptul ferestrelor și nici nu vor privi în stradă. Obloanele se vor trage imediat.

Cei surprinși pe străzi, etc., se vor îndrepta cu pași grăbiți FĂRĂ A FIȘI spre locurile marcate pentru adăpostire. În nici un caz nu vor rămâne pe străzi, trotuare, sau în ușile și porțile locuințelor sau localurilor.

Cei ce se vor găsi, la darea semnalului de alarmă, pe străzi, circulând cu vehicule (autotrasuri, tramvaze, etc.) se vor opri, vor cobori din ele și se vor intra în adăposturile marcate.

Trăsuri și autovehiculele vor intra în gangul cel mai apropiat.

Fac excepție dela aceasta autovehiculele de control ale autorităților civile și militare.

După 3 minute dela darea semnalului de alarmă, străzile și chiar localurile vor trebui să aibe un aspect de singurătate deplină, nici o mișcare, nici o privire pe stradă, obloanele trase peste tot.

Încetarea alarmei:

1. În Municipiul Timișoara:

Semnalele de încetarea alarmei sunt: Sunete scurte, dela 2—3 secunde, repetate timp de 3 minute.

Aceste semnale se vor da prin clovetele bisericilor, sirenele fabricilor.

În stabilimentele industriale fără sirene, cazarmă, spitale, etc., semnalele se vor da prin sonerii, goarne, fluere, așa cum se prevede în planul de apărare pasivă respectiv.

2. În comuna urbană Lipova și comunele rurale din județ, semnalele sunt cele prevăzute în planul lor de apărare pasivă.

3. La semnalul de încetarea alarmei se va reveni la activitatea normală.

Contravenții la dispozițiile de mai sus, se vor pedepsi cu amendă dela 500—2000 lei, potrivit dispozițiilor din art. 63 a legii pentru apărarea antirăzboiană activă și pasivă.

Nu se va scumpi pâinea la Timișoara

Timișoara, 29. — Regulamentul pentru vânzarea alimentelor și a beuturilor prevede că „debitarea pâinii se va face în pungi de hârtie sau alt material transparent; pâinea va fi bine închisă în aceste pungi, așa ca să nu se poată impurifica prin conservare sau diferite manipulari ale vânzării.” Regulamentul acesta prevede, în continuare, că aplicarea dispozițiilor din citatul de mai sus se va face îndată după sosirea unui ordin special al ministerului sănătății.

Ordinul acesta a sosit și la Timișoara și, în consecință, dispoziția pentru „debitarea pâinii în pungi de hârtie sau alt material transparent”, a și intrat în vigoare.

E interesant de notat că între brutarii timișoreni și primăria locală a avut loc interesantă discuție pe chestiunea de mai sus, — și discuția aceasta era să ducă la scumpirea sensibilă a pâinii pentru că brutarii pretindeau că, de vreme ce sunt obligați să vândă pâinea în pungi de hârtie, vor avea cheltuieli mai multe, cu personalul care confecționează aceste pungi, cu hârtia necesară confecționării lor, etc.

S'a explicat însă brutarilor că greșea închipuindu-și că trebuie să vândă pâinea necondiționat în pungi. Textul regulamentului vorbește clar despre pungi „sau alt material transparent”, iar nu acest alt material transparent se înțelege orice hârtie transparentă, curată, în care pâinea să se poată debita fără a fi expusă imputării, cum zice textul regulamentului.

Evident că a învins punctul de vedere al primăriei: pâinea rămâne la prețul fixat prin recente ordonanțe de mărirea malizării, — în schimb, însă, brutarii sunt obligați a o servi bine împachetată în pungi de hârtie, sau în hârtie transparentă curată.

ECONOMICE

Cei cari vor distruge hibridii anul acesta, sunt scutiți de impozitul de 3000 lei la hectar

Timișoara, 29. — Paralel cu lucrările de delimitare a zonelor viticole, guvernul a luat și o măsură complementară, asigurătoare pentru aceia cari au hibridii producători direcți și urmează a fi distruși prin defrișare.

Astfel Monitorul Oficial No. 222 din 24 l. c., publică un jurnal al Consiliului de Miniștri care spune:

Pe baza referatelor d-lor miniștri de finanțe și agricultură, privitoare la compensarea între impozitul de 3000 lei la hectarul de vie pus prin legea din 1 Aprilie a. c. și răscumpărarea de 3000 lei la ha. pentru viile de hibridii defrișate în anul acesta, Consiliul de Miniștri a hotărât ca viticultorii cari vor scoate în cursul acestui an hibridii, să nu mai plătească impozitul de 3000 lei la ha. dar în schimb să nu mai primească despagubirea de 3000 lei la ha.

Consiliul de miniștri a aprobat în totul propunerile de mai sus și în consecință, proprietarii de vii hibridii producători direcți cari, vor scoate aceste vii până la 1 Aprilie 1940, nu mai vor fi suși la impozitul de 3000 lei, iar în schimb nu vor mai primi prețul de răscumpărare de 3000 lei ha. pentru suprafața de hibridii producători direcți defrișată.

Cererile pentru facerea acestei compensații și declarația pentru scoaterea hibridilor, trebuie făcute cel mai târziu până la 1 Ianuarie 1940.

Comisiunile instituite prin lege, vor stabili suprafețele de hibridii producători direcți defrișate numai pe baza actelor doveditoare că sau scoas hibridii, se vor închide debitele de impunere pe anul crt.

Se desființează fabrica de lanțuri secția unelte agricole din Rusca-Montană?

Lugoj, 29. — O delegație de muncitori s'a prezentat la redacția noastră din Lugoj și ni-a relatat că actuala conducere a Fabricii de Lanțuri, secția Unelte Agricole din Rusca Montană, a dat un preaviz muncitorilor că începând cu 30 Sept. crt. fabrica își încetează lucrările și prin urmare toți muncitorii sunt concediați.

UN SCURT ISTORIC

Fabrica depășește 100 ani de existență, în care timp a devenit factorul economic preponderant în Valea Bistrei. După moartea lui Dușan Miloșevici, întemeietorul fabricii de unelte agricole, inventarul acestei întreprinderi comerciale a fost cumpărat de Fabrica de Lanțuri din Timișoara. Azi această fabrică strâns legată de existența comunei Rusca-Montană, a cărei dezvoltare ei i se datorește... Prin desființarea fabricii, dispăre această comună, a cărei locuitori sunt exclusiv muncitori de fabrică.

INEPUTUL DECLINULUI

Nouii proprietari ai fabricii, au îmbogățit inventarul prin cumpărarea de mașini moderne, costisitoare și inutile, din care motiv au început, încă de acum 4 ani, o serie de concedieri de muncitori; celor menținuți în lucru li s'au redus salariile. Muncitorii nu au fost organizați în breaslă sau în sindicat. N'au avut unde protesta și astfel situația lor înrăutățită s'a menținut fără nici o putere de ajutor din partea oficialității.

LEGEA BRESLELOR

a dat o siguranță profesională acestor muncitori, dar starea lor nu s'a îmbunătățit căci proprietarii au hotărât mutarea fabricii la Timișoara, pe motivul că în situația de caum se lucrează deficiente.

După constatările muncitorilor, fabrica nu a avut deficit la materialul fabricat, ci din cauza marilor cheltuieli de administrație, dintre cari o bună parte puteau fi înlăturate.

Deasemeni instalațiile moderne inutile au grevat bugetul întreprinderii cu sume considerabile în detrimentul plății echitabile a mâinei de lucru. Cheltuielile pentru aceste instalații trebuiau eșalonate pe mai mulți ani (minimum 3—4) pentru echilibrarea balanței bugetare.

Pentru îmbunătățirea vieții lor și asigurarea existenței, muncitorii s'au constituit în breaslă. Au căutat să se înțeleagă cu patronii pentru continuarea lucrului, au întocmit un proiect de contract de muncă, — totul însă s'a încheiat cu refuzul categoric al direcțiunii fabricii de-a mai continua funcționarea acestei întreprinderi industriale.

ULTIMA SOLUȚIE A MUNCITORILOR

Muncitorii fabricii de unelte agricole din Rusca Montană, cer menținerea fabricii cu ori ce preț.

Pâinea lor și a familiilor, depinde de această întreprindere.

Ei socotesc nimerit a înființa o cooperativă, care să preia cu arendă inventarul fabricii, în condițiuni bine stabilite, până când își vor putea agonosi capitalul necesar pentru răscumpărarea întregii averi dela actualii patroni. În acest scop, se poate semna imediat un capitol de aproximativ 300.000 lei în părți sociale.

Imobilele proprietatea muncitorilor, compuse din clădiri și intravilane, constituie deasemeni un capital de garanție pentru obținerea unui împrumut dela Oficiul Național al Cooperatiei de cel puțin un milion lei. În acest fel, lucrul s'ar putea continua.

O delegație compusă din d. prefect al jud. Severin, Panait Boitan; d. primar al plasei Caransebeș Dr. Meda; d. notar Hantu, d. primar Muntean, d. Constantin Șirian și d. Carol Wenk, muncitori, s'a prezentat dlui Director General al Timutului dr. Ciupe, cu dolanța muncitorilor.

După ce situația va fi expusă și dlui Rezident Regal, se va da rezultatul definitiv.

CONCLUZII

Mutarea fabricii sau desființarea ei este un dezastru economic pentru Valea Bistrei. Pentru arendarea ei Cooperativei muncitorești din Rusca Montană și apoi răscumpărarea fabricii, se impune tuturor o mână de ajutor.

Plasarea muncitorilor în alte întreprinderi, nu rezolvă cu nimic în bine, această problemă de capitală importanță națională.

Se mută fabrica? Dispăre definitiv comuna Rusca Montană, dezvoltată în condiția materială dată de această întreprindere și întreaga regiune e lipsită de plămânil de respirație economică.

Nici un interes personal nu poate fi înaintea intereselor generale naționale.

Oficiul național de Cooperatie și Serviciul Social, cari și-au fixat în programul lor de lucru viața economică a țării, sunt direct vizate în aceasta chestiune.

Suntem siguri că nu se va lăsa ca sub ochii noștri să se prăbușească, din motive ușor de înlăturat, existența întregii regiuni.

Grigore Bugarin

Importantă conferință la ministerul muncii

București, 29 (SIR). — Eri s'a ținut la Ministerul Muncii o conferință între reprezentanții autorităților patronilor și muncitorilor în legătură cu modificarea dispozițiilor legale privitor la durata muncii și protecția femeilor și copiilor, pentru acele industrii și întreprinderi care lucrează în interesul Apărării Naționale.

Vитоarea conferință se va ține Sâmbătă 30 Septembrie tot la ministerul Muncii și la care vor participa și delegații ai ministerului Apărării Naționale.

NU SE PUN TAXE COMUNALE PE BIJUTERIILE REFUGIAȚILOR POLONI

București, 29 (SIR). — S'a dat un comunicat precizându-se că nu se ia nici un fel de taxă vamală la vânzarea bijuteriilor refugiaților poloni.

Deasemeni, au fost simplificate taxele de automobile. Au fost interzise vânzările clandestine.

BURSA

București, 29 (SIR). — Bursa, care în ultimele zile a fost fermă, a avut o tendință de scădere.

ORDONANȚA privitoare la mobilizarea agricolă în județul Timiș-Torontal

Timișoara, 29. — Prefectura județului Timiș-Torontal a dat următoarea ordonanță privitoare la mobilizarea agricolă și organizarea agriculturii pentru vremuri excepționale.

Art. 1. Se institue în fiecare comună din județ comitetul agricol compus din: primarul comunei ca președinte, notarul comunei, agentul agricol desemnat de către Camera Agricolă și șeful postului de jandarmi. Notarul comunei este în drept și secretarul comitetului.

Comitetul Agricol, poate fi convocat la nevoie și de șeful Ocolului Agricol.

Fac parte de drept din comitet, acolo unde sunt: administratorul fermei Camerei de Agricultură, directorul școlii de agricultură, șeful Stațiunii experimentale de stat și un delegat al cooperativei.

Art. 2. Potrivit împrejurărilor economice și indicațiilor Comisiunii Județene de mobilizare agricolă, Comitetul comunal întocmește anual: Situația pe proprietari a terenurilor arabile acea a pășunilor, fânețelor, viilor, grădinilor de zarzavat etc., Statistica brațelor de muncă, ce rămâne în comună (nemobilizabili, invalizi, femeile și copiii ce pot munci numai dela vârsta de 12 ani în sus).

Situația animalelor scutite de rechiziție pe cap de familie cu specificarea celor bune de muncă, a vacilor sterpe și celor de lapte.

Statistica populației de hrănit în comună în caz de mobilizare; Necesitățile de sămânță și hrană a comunei.

Pe baza datelor de mai sus, agentul agricol întocmește planul de exploatare a proprietăților și planul de muncă pentru vremuri excepționale, care se supune Comitetului agricol spre ratificare.

Art. 3. Pentru proprietăți mai mari de 25 ha. planurile de cultură se întocmesc de fiecare agricultură în parte și se înaintează prin Comitetul agricol comunal, șefului Ocolului Agricol respectiv, care este în drept a introduce modificările necesare ținând seamă de instrucțiunile comisiei județene și a Ministerului Agriculturii și Domeniilor.

Art. 4. Comitetul Agricol comunal este responsabil de aplicarea planului de exploatare.

Art. 5. Comunele vor fi împărțite pe vecinătăți, formate din 20—30 gospodării conduse de un fruntaș nemobilizabil, numit dintre cei mai destoinici de Camera Agricolă după propunerile comitetului agricol comunal.

Art. 6. Agentul agricol precum și frun-

tașii vecinătăților sunt puși sub controlul și ordinele șefilor de Ocoale agricole.

Art. 7. Comitetele agricole comunale îngrijesc ca, cu ajutorul brațelor de muncă, al animalelor și al mașinilor agricole din comună să se lucreze tot pământul cultivabil, respectând pe cât posibil ordinea de preferință următoare: terenul agricultorilor cari au inventarul agricol propriu; terenul concentrațiilor sau mobilizațiilor, orfanilor și văduvelor de război; terenul proprietarilor mici, lipsiți de inventarul agricol, terenul proprietarilor mijoci și mari; terenul institutiunilor statului și terenul absentăților.

Art. 8. Terenurile agricultorilor cari ar refuza să cultive conform planului de cultură aprobat de organele prevăzute în ordonanța de față, vor fi lucrate de către comitetele agricole, pe contul și în profitul statului, după normale ce se vor da de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Art. 9. Neexecutarea însărcinărilor se pedepsește conform art. 11 al Decretului Lege No. 3043 din 17 August 1939 publicat în M. Of. No. 189 din 18 August 1939: În timp de pace cu închisoarea dela 1—3 luni și cu o amendă dela 20.000—50.000 lei, în timp de război pedeapsa va fi dela 3—5 ani închisoare corecțională și amendă dela 50.000—100.000 lei.

Art. 10 din Ordonanță cuprinde pe agenții agricoli pe comuni, așa cum au fost desemnați de Camera de agricultură.

Ordonanța este semnată de d-nii: prefect col. Virgil Popovici și ing. agronom insp. general Vasile Fărcășanu, directorul Camerei de Agricultură.

TEATRUL COMUNAL

30 Septembrie ora 9 soara

Sub patronajul și în prezența Excelenței Sale
Domnul Dr. ALEX. MARTA Rezident Regal al Timutului Timiș
va avea loc

Ședința Literară Festivă

a marelui romanțier

IONEL TEODOREANU

Deținătorul Premiului Național de Literatură, care va vorbi despre:

„Cum am scris Medelinii“

Creație Literară

Biletele la casa Teatrului Comunal și la librăria „Cartea Românească“

SPORT

Matchurile și arbitrii de Duminică

DIVIZIA NAȚIONALĂ A

București: Juventus—Venus, arbitru d. Ionescu Tope; Unirea Tricolor—Ripensia, arbitru d. Vartolomeu V.

Ciuj: Victoria—CAMT, arbitru d. Anton Huneade.

Galați: Gloria CFR—AMEFA, arbitru d. Crețu Aurel.

Reșița: UDR—Sportul Studentesc, arbitru d. dr. Rusu Gabriel.

Baia Mare: FC Carpați—FC Rapid, arbitru d. dr. Stanciu.

DIVIZIA NAȚIONALĂ B

Seria I-a

Oradea: CAO—Mureșul, arbitru d. Anton Mureșan.

Iași: Victoria CFR—FC Craiova, arbitru d. Crihan Panait.

Chișinău: FC Nistru—Astra, arbitru d. Ultimeșcu.

Cernăuți: Dragoș Vodă—Tricolor CFV, arbitru d. Ghebercoff C.

Brăila: FC Brăila—AS Constanța, arbitru d. Miti Niculescu.

Seria II-a

Arad: Gloria—CFR Simeria, arbitru d. Ritter Adalbert.

Lugoj: Vulturii—Electrica, arbitru d. Munteanu Ștefan.

Lupeni: Minerul—Sparta, arbitru d. Chicin Aurel.

T. Severin: CFR—Mica, arbitru d. Milivoi Alexandru.

Timișoara: Chinezul—Jiul, arbitru d. Hustig Fr., pe tuse d-nii Welter și Tepeșag II, arena Banatul, ora 16.

Seria III-a

Cărei: Victoria—Stăruința, arbitru d. Tăutu Tr.

Satu Mare: Olympia—Universitatea, arbitru d. Bedeleanu Eugen.

C. Turzii: Ind. Sârmei—Cimentul, arbitru d. Sipoș Ștefan.

Sf. Gheorghe: Olud—Crișana, arbitru d. Lungu Traian.

Tg. Mureș: Monopol—SSMR, arbitru d. Dordea Cornel.

Seria IV-a

București: Turda—Fr. Română, arbitru d. Pătrașcu Traian.

Ploiești: Prahova—Ferro-Email, arbitru d. Georgescu Vasile.

Tighina: Traian—Macabi (Chișinău), arbitru d. Rustea Virgil.

București: Macabi—Doc, arbitru d. Ionescu Mejerică.

CAMPIONATUL DISTRICTUAL

Categoria I

Kadima—Progresul, Arena CAMT, ora 16, arbitru Tepeșag, pe tuse Căpețean.

Vulturii—Polytechnica, Arena Vulturii, ora 16, arbitru Iania, pe tuse Iacob.

CFR—Rapid, Arena CFR, ora 11, arbitru Fibișan, pe tuse Ulitzai.

Banatul—Patria, Arena Banatul, ora 11, arbitru Schwartzmann II, pe tuse Cioca.

Categoria II

Juventus—Freidorf, Arena Juventus, ora 16, arbitru Marton.

Circ. III—Cultura, Arena Rapid, ora 10.30, arbitru Cristești, pe tuse Onaca.

Victoria—Fortuna, Arena Patria, ora 16, arbitru Duma.

Dura—CSHN, Arena Progresul, ora 11, arbitru Schacht.

Juniori

Fratelia—Chinezul, Arena Fratelia, ora 16, arbitru Glameanu.

Kadima—Progresul, Arena CAMT, ora 14, arbitru Wagner.

Vulturii—Ripensia, Arena Vulturii, ora 10.30, arbitru Vörös.

CAMT—Electrica, Arena CAMT, ora 11, arbitru Aronovici.

CFR—Rapid, Arena CFR, ora 9.15, arbitru Ulitzai.

Banatul—Dura, Arena Banatul, ora 9, arbitru Pănescu.

Juventus—Freidorf, Arena Juventus, ora 14, arbitru Mailänder.

CFR II—Progresul II, Arena CFR, ora 14.30, arbitru Bretter.

Pitici

CAMT—Progresul, Arena CAMT, ora 10, arbitru Welter.

Electrica—Kadima, Arena Electrica, ora 9, arbitru Steiner.

Ripensia—CFR, Arena Electrica, ora 14.30, arbitru Cristești.

Amicale

CAMT II—Electrica II, Arena Electrica, ora 10.30, arbitru Cărămăneanu.

Chinezul II—Ripensia II, Arena Banatul, ora 14, arbitru Șoșdean.

Autorii furtului de 300.000 lei

au fost arestați în Jugoslavia după ce trecuseră clandestin frontiera

Timișoara, 29. — Relatam în reportajul nostru de ieri, că organele biroului judiciar al poliției au dat de firul afacerii furtului de 300.000 lei, săvârșit în dauna comerciantului Schwarz Tiberiu, dela firma Duschnitz, cu domiciliul în str. Mitropolitul Mețianu 6.

Bănuelile noastre că hoții au trecut frontiera s'au confirmat, căci ei au fost arestați în orașul Velika Kikinda, din Jugoslavia.

Revenim acum cu noi amănunte, arătând împrejurările în cari a fost săvârșit furtul celor 300.000 lei. Victima îndrăznețului lovituri, comerciantul Schwarz Tiberiu angajase pe servitoarea Toth Maria, de 32 ani, în serviciul său la 1 Septembrie crt., fără măcar să-i cunoască identitatea.

Această imprudentă i-ar fi costat 300.000 lei, dacă hoții n'ar fi fost prinși. N'au trecut nici trei săptămâni dela angajarea ei și servitoarea Toth Maria, indemnata de concubinul ei chelnerul

Laszlo Adalbert, a hotărât să-și jefuiască stăpâni.

În ziua de 18 crt., în lipsa lor de acasă, cu o omeie ce se găsea în măsura dela toaletă a deschis dulapul de lingerie și a furat 300.000 lei dintr'o poșetă de catifea neagră. După săvârșirea furtului ea a pus cheia la loc. Stăpâna întorcându-se acasă a trimis-o la piață după fructe.

Servitoarea hoată a plecat și nu s'a mai întors.

Furtul a fost descoperit deabia după amiază, când a și fost înștiințată poliția.

În aceeași zi, hoata s'a întâlnit cu complicitii ei chelnerul Laszlo Bela și mecanicul Gheltz Ioan, împreună cu cari au luat pe șoferul Freșcura Antoniu, plecând cu mașina până la Săcălaz.

Șoferul s'a întors la Timișoara, unde a fost arestat pentru complicitate la furt.

Dela Săcălaz hoții au luat trenul, ducându-se până în apropiere de frontiera jugoslavă. De aci ei au trecut granița clandestin, prin două locuri.

Dar spre ghinionul lor au fost arestați de poliția jugoslavă, în timp ce se ascundeau în locuința unui cetățean din orașul Velika-Kikinda.

Autoritățile jugoslave au înștiințat poliția de frontieră Jimbolia și astfel hoții au fost identificați și predați autorităților române.

Asupra hoților a fost găsită cea mai mare parte din suma furată, deoarece ei nu avuseseră timp să cheltuiască banii.

Cei trei hoți vor fi aduși la poliția locală, de unde după ce li se vor dressa cuvenitele acte, vor fi înaintați parchetului, împreună cu șoferul complice.

Intr'o singură săptămână

Anglia a confiscat 70.000 tone mărfuri destinate Germaniei

Londra, 29 (Rador). — Ministerul informațiilor dă următoarele precizări cu privire la măsurile de contrabandă de război interceptate și deținute de controlul britanic în cursul săptămânii sfârșite, la 26 Septembrie:

În total au fost interceptate 70.000 tone de mărfuri, repartizate astfel: 23.150 tone mineruri de fier, 14.200 tone produse petrolifere, 7200 tone mangan, 7500 semințe oleaginoase, 6000 tone bauxită, 2600 tone furaje, 2800 tone alimente diferite, 1300 tone fibre, 1000 tone grăsimi, 50 tone cauciuc, etc. Produsele chimice, materiile răsinoase, piei, lână, bumbac, etc. Toate mărfurile au fost reținute după ce s'a dovedit că ele erau destinate Germaniei.

Sovietele prefind Estoniei să le cedeze insulele Dagoe și Oesel

Scutundarea unui vas sovietic în apele estone a înăspriț relațiile dintre cele două țări

Tratatul delegației estone la Moscova

Moscova, 29 (Rador). — Tass: Vasul sovietic „Metallist”, de 4000 tone a fost torpilat și scufundat la ora 18, de un submarin necunoscut, în regiunea golfului Narva. Din cei 24 oameni ai echipajului, 5 au dispărut.

PRETENȚIUNILE SOVIETELOR FAȚA DE ESTONIA

Moscova, 29 (Rador). — Reuter: În cercurile străine de aici, se crede că scufundarea vasului sovietic „Metallist” va fi probabil folosită de Soviete, pentru o fermă acțiune față de Estonia. În cercurile diplomatice de aici, se afirmă în mod neoficial, că guvernul sovietic a insistat ca Estonia să cedeze insulele

Dagoe și Oesel, care au o situație strategică în fața insulelor Aaland, sub zădărnici că această cedare ar fi necesară pentru securitatea Sovietelor.

MINISTRUL DE EXTERNE AL ESTONIEI A SOSIT LA MOSCOVA

Moscova, 29 (Rador). — D. N. B.: Selter, ministru de externe al Estoniei a sosit astăzi aici cu un avion special. El este însoțit de mai multe personalități estone.

La aerodrom, oaspeții au fost salutați de Barkov, șeful protocolului și mulți funcționari superiori ai ministerului de externe.

AVIOANELE SOVIETICE AU VIOLAT NEUTRALITATEA TERITORIULUI ESTON

Tallin, 29 (Reuter). — Reuter: Agenția telegrafică estonă anunță că avioane militare sovietice au violat azi și în mai multe rânduri, neutralitatea teritoriului eston.

Guvernul Estoniei a protestat.

În cercurile oficiale se desminte categoric afirmația făcută de o agenție sovietică, cu privire la plecarea unui submarin polon din portul Tallin și cu privire la pretinsa existență a unor baraje pentru submarine necunoscute în apele Estoniei.

Tallin, 29 (Rador). — Ștefan transmite: În cercurile estoniene este socotită drept o nefericită coincidență, în prejurarea că un vapor sovietic a fost scufundat de un submarin necunoscut în golful Narva, tocmai în momentul în care Selter, ministru de externe al Estoniei se găsește la Moscova.

Moscova, 29 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite: Delegația estonă în frunte cu ministrul de externe Selter a fost primită miercuri seara de Molotov la Kremlin, cu o zi înainte de prima întrevedere Ribbentrop—Molotov.

Negocierile germano-jugoslave încep la 28 Septembrie

Belgrad, 29 (Rador). — Negocierile comerciale germano-jugoslave vor începe la 28 Septembrie la Belgrad. Delegația germană sosește Joi, având în frunte pe Lanfried, ministru adjunct al economiei naționale a Reichului.

În fruntea delegației jugoslave se găsește Pilja, ministru adjunct al afacerilor străine.

Belgrad, 29 (Rador). — D. N. B. comunică: Delegația economică germană a sosit la Belgrad Joi.

MICA PUBLICITATE

Folosiți mica publicitate a ziarului „Dacia”
Costul unui cuvânt este 1 leu, minimum 10 cuvinte

Cumpăr costume bărbătești uzate exclusiv la locuința Dvoastră. Obiectele aduse în prăvălia mea nu le cumpăr, dar în urma unei cărți postale sau aviz telefonic (12-14) mă prezint imediat. Schönbrunn, Timișoara II., Piața Traian 2, etaj I 2

De închiriat imediat o locuință compusă din 3 camere și dependințe în palatul „Palatul”. Informații la Banca Românească.

Atențiune!

Modele noi în cărucioare de copii
Mare asortiment în jucării, articole de voiaj și pt. tur și, la

Hermann Theil

Timișoara, a. 1, Str. Meicy No. 1

INFORMAȚIUNI

Calendar

VINERI, 29 SEPTEMBRIE

Ortodox: Cuviosul Parinte Ciriac Sinastrul († 408).

Catolic: Arhanghelul Mihail.

Farmacia de servicii: Circ. I.: Salvator,

Bul. Reg. Ferdinand 3; circ. II.: Schul, Str.

Jaffre 4; circ. III.: Keller, Bul. Carol 27;

circ. IV.: Ungvary, Str. Preyer 1.

Serviciu permanent: Mehaia: Chioreanu;

Problema: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Aventuriera” cu Jean Murat și Edwige Feuillere.

Scala: „Cazacii”, cu Vera Korene și Charles Vanel.

Corso (fost Rivoli): „Extrase”, cu Hedy Lamarre.

Apollo: „Fracul verde”, cu Elvira Popescu.

Istoricul zilei

— In ziua de 30 Septembrie 1699 s'a ținut un Sinod al românilor gr.-cat. din Ardeal cu președinția Metropolitului Atanasie. In ședința din această zi s'a dresat un protest contra guvernului maghiar.

— In ședința Sinodului dela Blaj din 30 Septembrie 1850 a fost ales Alexandru Sterea Sulițiu de episcop gr.-cat. al Făgărașului, in locul episcopului Leményi care demisionase.

— In ziua de 30 Septembrie 1857 s'a desăvârșit Divanul Ad-hoc din Muntenia.

— In 30 Septembrie 1907 a murit Gheorghe Cruce, care fusese stegarul lui Avram Iancu.

— Tot in 30 Septembrie 1907, Octavian Goga marele poet al dezrobirii naționale, a avut un proces de presă pentru un articol publicat in „Țara Noastră” și a fost condamnat la 200 coroane amendă.

— In cursul luptelor din Carpați, in ziua de 30 Septembrie 1916, meare pe câmpul de moare, generalul Praporgescu.

P. C. MILOȘ

— NOUL COMANDANT AL PIETII. D. K. col. Matei Basarabescu, noul comandant al pietii Timișoara, și-a făcut Jod la amiază de prezentare la Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Marta și la d. dr. Gh. Clușe, secretar general al ținutului Timiș.

— Redacționale. Reportajul cuprinzând dările de seamă și rapoartele Institutului de Cercetări Sociale asupra regiunii Almăjului, din lipsă de spațiu nu vom publica în numărul nostru de mâine.

— Căile Ferate trebuie să plătească daune dacă nu pot dovedi vina exclusivă a victimei unui accident. In noaptea de 2-3 Aprilie o trăsură încărcată cu peste 200 kg. marfă căuta să treacă linia ferată la pasajul de nivel de lângă comuna Remetea. Căil trecuseră șinele când o roată s'a blocat in pietrele terasamentului insuficient așezat. Eforturile vizitului fură zadarnice. Trenul acceleară Timișoara-București a trecut peste un sfert de ceas sfărâmând trăsura, lovind un cal și risipind marfa. Păgubărit, firma Iacob Neumann din Lugoj, prin avocatul ei d. dr. Sas, a cerut despăgubiri de 115.618 lei, arătând că CFR, ca întreprindere periculoasă, trebuie să dovedească vina exclusivă a victimei unui accident pentru a evita plata daunelor. La Tribunalul avocatul CFR, d. dr. Golopenția, n'a reușit să facă această dovadă. Dimpotrivă din desbateri reiese vina organelor CFR: terasamentul rău așezat, trenul n'a fost oprit la timp etc. Actiul administrația CFR a fost condamnată la peste 100.000 lei despăgubiri și cheltueli. Judecând apelul, Curtea de Apel Timișoara a confirmat sentința primei instanțe.

— Bătrână lovită de un automobil. In amiază, in str. Ștefan cel Mare, un automobil Nr. 127 Tms, condus de ofiterul Hubert Anton din Fratelia, str. Nr. 50 a lovit pe bătrâna Boder Elisabeta, in etate de 71 ani, din str. Imitriului 23, fracturându-i piciorul drept. Cu Salvarea a fost internată la spitalul Bega.

— Un nou comisar la poliția Timișoara. D. comisar T. Turnea, care fusese până acum la Dumăști-neanț a fost mutat la poliția Timișoara, fiind repartizat la comisarariatul 1 de poșta.

— Indraznetul la percepția III-a. Locuitorul Goldschmidt Adalbert, com. in circ. IV., str. I. C. Brătianu 23, a fost ieri la orele 12 victima unui furt indraznet. In timp ce se afla la percepția III-a, un necunoscut i-a furat din buzunarul pantonului suma de 10.000 lei. Cazul a fost reclamat poliției, care a început cercetările.

— Breca la funcționarilor particulari face cunoscut, că la 2 Octombrie a c., ora 8 seara, va începe cursul gratuit de limba română. Rugam pe amatori să vinevoiască a se prezenta. Orele vor fi ținute la sediul breslei, din str. Eamescu 5, et. I.

— Funcționarii dela primăria orașului Reșița, in dorința de a contribui la opera de inzestrare a armatei, au contribuit cu salarul pe o zi in folosul fondului creat pentru acest scop. Pe ce altă parte, primăria orașului Reșița, intr-o ședință ținută, a hotărât să contribuie cu suma de 100.000 lei, pentru inzestrarea armatei.

— IN CURAND APAR CALENDARELE D-LUI PROF. DR. NICOLAE ILIESIU. Zilele acestea, d. prof. dr. Nicolae Iliesiu, directorul administrativ al zărilor noastre, va pune sub tipar Calendarele pe anul 1940, „Viața Banatului” cu prețul de 12 lei; „Bunului Român” cu 12 lei și „Pentru toată lumea” cu 5 lei exemplarul. Toți cunosc calendarele d-lui prof. dr. Nicolae Iliesiu, care cuprind material deosebit pentru țărani și intelectuali. Pentru a se putea tipări numărul recerut, doritorii de a avea un calendar bun, sunt rugați să se anunțe din vreme, la administrația zărilor „DACA”.

— Târg de toamnă slab. Eri, Jo: 28 Septembrie, a fost prima zi a târgului de țară de toamnă al Timișorii. In ziua aceasta s'au adus in târg numai vite. A fost un târg slab, cu toate că n'au lipsit cumpărătorii. S'au adus relativ puține vite in târg și s'au plătit prețurile următoare: perechea de boi 22.000—24.000 lei, adică 17—22 lei kgr., greutatea brută; viței 21—24 lei kgr., greutatea brută; vaci pentru tăiat 14—17 lei kgr. Vacile de lapte s'au vindut cu 8—14.000 lei bucata. Purcei de șase săptămâni 450—500 lei perechea. Târgul de mărfuri a fost de asemenea destul slab. Azi, Vineri, târg de cai.

— Riscurile contractelor provizorii la tranzacțiile imobiliare. La Curtea de Apel din Timișoara urma să se judece azi un proces care arată riscurile tranzacțiilor imobiliare cu contracte provizorii. Incă acum câțiva ani d. Carol Kovács a vândut d-lui Aurel Craiovan o casă, încheind despre tranzacție contract provizoriu. Revenind părțile asupra tranzacției, cumpărătorul a înapoiat vânzătorului contractul. Totuși peste câțva timp a înregistrat dreptul său de proprietate cu ajutorul unui contract pe care vânzătorul l-a atacat ca fals. Parchetul n'a găsit dovezi: falsul, iar părțile continuă să se judece in civil. Tribunalul Timiș-Torontal a respins acțiunea reclamantului Carol Kovács, reprezentat prin avocatul său d. dr. Ion Marina, cu toată argumentația prezentată. La Curtea de Apel procesul s'a amânat.

— Starea civilă. Născuți: Maria Novac, Margareta Rosenzweig, Teodor Grosu, Rodica Băcilă, Maria Fărcan, Mihai Șoptoreanu, Ioan Mohaci, Olga Fazekas, Veronica Szabo (decedată după o zi) și Elena Schuffer. Moșii: Carol Mannhercz pensionar 79 ani, Judita Makalicza 51 ani, Aurel Begliu 1 lună, Iuliu Szenosy comerc 41 ani, Ernestina Weiss 72 ani, Nicolae M. Truș sold. 37 ani, Agnela Bakes 73 ani, Ester Farkas 60 ani și Iosif Mekola vidar 57 ani. Căsătorii: Alexandru Schwartz cu Luiza Reizer, Ioan Kerekes cu Irina Wundl, Carol Görffy cu Elisabeta Theisz și Iosif Zulai cu Ana Somogyi.

Scopul căătoriei d-lui von Ribbentrop la Moscova

Reglementarea problemei viitorului statului al Poloniei

Presa germană crede că la discuțiile germano-sovietice va participa și ministrul de externe al Turciei

Moscova, 29. (Rador.) — D. Ribbentrop a sosit la aerodromul central, la ora 17.40, pe bordul avionului personal a d-lui Hitler. La sosire a fost salutat de d. Potevkin, vicecomisar al Afacerilor Străine, gen. Suvorov, comandantul garazoanei, etc.

Aerodromul era pavozat cu drapelul german și sovietice. Un detașament militar din aviație, cu muzică și drapel a dat onorurile. După ce a trecut in revistă compania de onoare, d. Ribbentrop a plecat cu automobilul la ambasada germană.

Totodată au mai sosit două avioane germane care au adus diferite persoane din suita ministrului de Externe.

Printre aceste persoane se găsesc experți economici, diplomați, precum și d. Forster, guvernatorul Darzigului.

INTREVEDEREA STALIN—MOLOTOV—VON RIBBENTROP

MOSCOVA, 29. (Rador.) — Agenția „Tass” comunică: In seara de 27 Septembrie, a fost întrevedere între d. Molotov și Ribbentrop despre chestiunile in legătură cu evenimentele din Polonia. Intrevederea a fost in prezența d-lui Stalin și a d-lor Ștrobenburg, ambasadorul Germaniei la Moscova și Skwartz, ambasadorul Sovietelor in Berlin. Intrevederea a durat mai mult de două ore.

Ce se va discuta la Moscova

Berlin, 29. (Rador.) — „Hamburger Fremdenblatt” scrie: Discursul d-lui Mussolini și călătoria d-lui Ribbentrop la Moscova subliniază latura ciudată a acestui război ale cărui fronturi politice sunt mereu in mișcare.

In clipa in care Europa este așezată in fața gravei necesități de a lua o hotărâre, între o soție prin arme a conflictului și o soluție pașnică de ultimă oră, este pentru populația germană linișitor faptul de a vedea reglementarea definitivă a situației pe frontul Oriental.

Scopul celei a doua tirănituri dela Moscova, este de a stabili ce trebuie făcut din punct de vedere politic.

In acest timp, se află la Moscova și ministrul Afacerilor Străine al Turciei. In orice caz, convorbirile dela Moscova arată clar că planul de incercuire al Angliei și-a

pierdut importanța. Faptul că Anglia și-a pierdut influența in Balcani, arată libertatea de acțiune a Germaniei. Reichul nu este deci fortăreață asediată de care a vorbit d. Chamberlain.

Dimpotrivă, strategia politică a Angliei și Franței este închisă in impasul unor cuvinte de ordine exorbitante, întemeiate pe incercuirea Germaniei. D. Chamberlain n'a spus niciun cuvânt referitor la marea luptă a d-lui Mussolini, pentru o pace dreaptă. Nu trebuie ca Parisul și Londra să-și imagineze că pot înlătura acțiunea d-lui Mussolini, in timp ce popoarele Europei și celorlalte părți ale lumii încerc să înțeleagă din ce in ce mai mult însemnătatea acestui război. Anglia și Franța nu dispun de forțele necesare pentru a-si impune scopul principal de război, adică restabilirea Poloniei dela Versailles.

Cercuții franceze cred că la Moscova se va reglementa problema viitorului statului al Poloniei

PARIS, 29. (Rador.) — Ziarele franceze concentrează interesul la călătoria d-lui Ribbentrop la Moscova. După comunicatul oficial sovietic, această călătorie ar avea drept scop reglementarea problemelor privitoare la viitorul statului al Poloniei. Presa franceză nu crede însă, ca acest motiv oficial este suficient pentru a explica întrevederea.

„Le Petit Parisien” crede, că Reichul nu poate privi indiferent reluarea politicii tradiționale într-o Mare, unde propriile sale interese precumpănesc. După acest ziar, orice pronosticuri despre rezultatele convorbirilor dela Moscova ar fi subrele. In tot cazul, continuă ziarul, situația actuală a Reichului încheștată in Apus cu blokul

franco-britanic, condamnă național-socialismul a consimțimii sacrificial din ce in ce mai grele și impinge Germania pe o cale plină de primejdii.

„L'Oeuvre” afirmă, că in cercuții dela Moscova se crede că d. Ribbentrop ar avea intenția să ofere Rusiei o delimitare a zonelor de influență in Marea Baltică. Ziarul adaugă, că diriguitorii sovietici nu sunt înțeleși cu o împărțire a zonelor de influență in Marea Baltică, socotind că rușii nu au de împărțit cu nimeni bazele navale de prim rang pe care le constituie portul Tallin și insulele Oesel, Dagoe și Moon, care domină accesul golfului din fața orașului Riga. Rusia vrea să profite de dificultățile Germaniei, spre a relua in cea mai largă măsură posibilă vechea politică a țărilor.

Trupele sovietice la frontiera Ungariei

Detașamentele armatei ruse au luat in stăpânire partea polonă a frontierei

Budapesta, 29 (Rador.) — Havas: Trupele sovietice au luat Miercuri dimineața contact cu grânicerii unguri, in pasul Verecke și in pasul Tatar, la fosta frontieră polono-ungară.

Budapesta, 29 (Rador.) — M. T. J. anunță că imediat ce au intrat in contact cu grânicerii unguri, formațiunile sovietice au rugat pe comandanții ungarilor să le arate exact linia de frontieră, spre a evita orice fricțiune posibilă.

CONTACTUL A FOST LUAT IN MOD OFICIAL

Budapesta, 29 (Rador.) — Se anun-

ță din Munkacs: Trupele sovietice dela frontiera polono-ungară au luat Miercuri seara contact in mod oficial cu autoritățile militare ungare. Contactul a fost luat in apropiere de Lavocne, stație terminus a liniei ferate Munkacs-Lavocne.

Prima întrevedere dintre ofițerii ruși, condusă de colonelul Kutzuk, iar a ofițerilor unguri de colonelul Kunery a avut loc la lumina farurilor automobilelor, pe viscol.

In numele armatei roșii, colonelul Kutzuk a informat autoritățile ungare că ia in stăpânire partea polonă a frontierei. Intrevederea a fost dusă într-o atmosferă plină de corectitudine.

ULTIMA ORA

Violente lupte aeriene deasupra liniei Siegfried

Avioanele franceze au executat misiuni
îndepărtate deasupra Germaniei de Sud

Paris, 29 (Rador). — Redactorul militar al agenției Havas scrie următoarele: Pe frontul francez operațiunile armatei terestre continuă să fie lipsite de amploare. Nu se poate spune același lucru despre operațiunile aeriene.

Operațiunile aviațiilor aliate se dezvoltă din ce în ce mai mult, ca întindere. Puterea celor două mari armate anate, care acționează în strânsă legătură una cu alta, începe să apese cu toată greutatea asupra situației de pe frontul

Occidental. Iar acțiunea celor două aviații aliate se exercită puternic asupra aviației germane, dintre ale cărei aparate multe au fost distruse în Polonia și multe altele au nevoie să fie revizuite. Situația este deci folosită de aliați, care își măresc avantajul.

Aviația de vânătoare a aliaților a și dat pe linia Siegfried câteva lupte năprive aviației de vânătoare germană. Mai multe avioane inamice au fost doborâte, erii.

Dar misiunea cea mai importantă au avut-o avioanele de recunoaștere. Avioanele franceze au executat misiuni îndepărtate deasupra Germaniei de sud, sburând cât mai departe posibili spre est, dealungul marilor linii de comunicație, șosele și căi ferate.

Observațiunile culese în aceste sboruri vor îngădui comandamentului francez să-și facă o idee exactă despre situația traficului în Germania.

Rezultatele zilei a 5-a a examenului oral la Bacalaureat

La examenul oral la bacalaureat, care a avut loc în ziua de 28 Sept. a. c., trecut următorii:

Inscriși prin Inspectorat: Băiaș Vasile, Costea Caius, Juranescu Felicia.

Liceul German de Stat din Timișoara: Beck Erik, Fazekas Stefan, Kieber Otmar, Lauff Ottó, Zilbauer Dominik.

Liceul Piarist din Timișoara: Costeș Marin, Duda Eugen, Golubovici Ladislau, Kozovits Iosif și Lasló Alex. Examenul continuă

Flota sovietică din Baltică a mobilizat?

Stockholm, 29 (Rador). — „Stockholms Tidningen” este informat că Estonia ar fi acceptat cererile Uniunii Sovietelor. Același ziar afirmă, că delega-

ția estonă ar fi avut o primire rece la Moscova și că flota sovietică din Baltica ar fi mobilizat.

Acțiunea sovietică în Polonia

n'a fost explicată definitiv

Moscova n'a răspuns încă Angliei

Londra, 29 (Rador). — În cursul intervederii pe care d. Maisky, ambasadorul Sovietelor, a avut-o Miercuri cu Lordul Halifax, a remis guvernului englez răspunsul la cererea adresată Moscovei de a da lămuriri asupra acțiunii sovietice în Polonia. Redactorul diplomatic al ziarului „Daily Telegraph” crede că guvernul din Moscova ar fi răspuns că nu poate deocamdată să dea o declarație definitivă în această privin-

ță, întrucât acțiunea sovietică în Polonia este legată de factori și evenimente, pe care guvernul din Moscova nu le poate controla. Același ziar este informat că Lordul Halifax ar fi întrebat pe d. Maisky, care va fi atitudinea guvernului sovietic față de o eventuală reluare a convorbirilor comerciale anglo-ruse.

Rușii au comunicat că drumul tratativelor e liber, cu orice stat.

Pentru întâia dată în istoria navală

Flota aerului împotriva flotei marine

20 avioane germane au atacat vasele
de linie engleze

Paris, 29 (Rador). — Agenția Havas transmite: Cercurile militare și navale, din Franța, acordă cel mai mare interes, costisitorului insucces, al atacării unei escadre britanice, de către 20 avioane germane.

Acceste cercuri subliniază că pentru prima oară în istorie o escadrilă de avioane de bombardament intră în lupta cu vasele de linie.

Cercurile diplomatice declară și ele, că aceasta este un eveniment deosebit de important. Se amintește în aceste cercuri, că în cursul diferitelor conferințe internaționale, au fost vii controverse, în care delegații francezi și englezi, au susținut importanța esențială a vaselor de linie, împotriva tezei care pretindea că avioanele au o superiori-

tate hotărâtoare și că flotele de cuirassate, vor dispărea.

Rezultatul luptei recente, confirmă valoarea tezei franco-britanice.

Ultimele rezistențe polone

Moscova, 29 (Rador). — Posturile de Radio și presa sovietică anunță, că în regiunea Vilno, grupuri militare polone, îndeosebi de ofițeri, continuă să reziste trupelor sovietice.

Acceste grupuri polone se ascund în pădurile dese, din regiune, și atacă trupurile sovietice.

Apropierea germano-sovietică și problema războiului chinez

Berlin, 29 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite: Cercurile competente desmint informația publicată de agenția japoneză „Domei”, în care se spunea, că potrivit declarațiilor unor fruntași național-socialiști, s'ar putea ca Berlinul, sub influența Moscovei, să părăsească punctul de vedere, că guvernul central

al Chinei, condus de d. Vang Cing Wei, ar fi de dorit.

În aceeași știre, se adaugă că drept urmare a apropierii germano-sovietice, Reichul ar putea fi determinat să încerce să a servi de intermediar între marșalul Ciang Kai Shek și Vang Cing Wei.

Svonuri despre o alianță militară sovieto-estoniană?

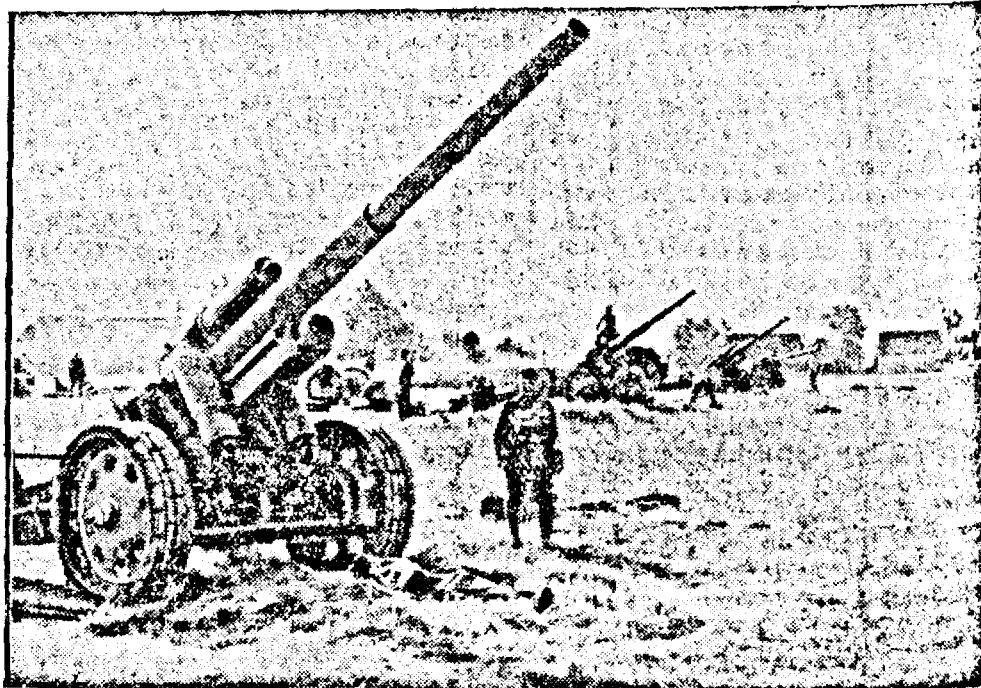
Moscova, 29 (Rador). — De Joi ia amiază, d. Selter, ministrul de Externe al Estoniei să afle încă la Moscova. Legația Estoniei păstrează tăcere deplină asupra activității d-lui Selter la Mosco-

va. Corespondentul Agenției Havas a registreează svonurile neconfirmate, care circulă la Moscova, svonuri ce anunță apropiata încheiere a unei alianțe militare între Uniunea Sovietelor și Estonia.

Statele nordice și chestiunea schimbului de mărfuri

Stockholm, 29 (Rador). — Joi dimineața au început în capitala Suediei conversațiile economice între reprezentanții Statelor Nordice. Tema principală a acestor conversații o constituie aprovizionarea

Statelor Nordice, în timpul războiului și chestiunea schimbului de mărfuri, ținându-se seamă în deosebi de tranzacții între aceste state.

Artileria grea des curzând fecal